

...„Orice călătorie afară de cea pe jos este, după mine, o călătorie pe picioare străine : a avea la indemînă cupeaua unui tren, roatele unei trăsuri sau piciorul unui cal, înseamnă a merge şezînd şi a vedea numai ce ţi se dă, nu însă şi tot ce ai voi..."

Calistrat Hogaş
(Introducere la ciclul „Amintiri dintr-o călătorie")

Drumeţind prin Apuseni

Priviţi de sus, Apusenii par o cetate în care poţi intra numai prin anume porţi. De cele mai multe ori trebuie însă să urci zidul împrejmuitor al acestei cetăţi mai înainte de a coborî în mijlocul ei. Doar dacă vii dinspre Turda nu eşti nevoit să escaladezi zidul munţilor : Arieşul a avut grijă să-l ferestruiască dîndu-ţi posibilitatea să pătrunzi pînă în inima „Ţării de piatră", la Cîmpeni.

Frumoşi prin peisajele lor inegalabile, prin monumentele naturii care le-au creat faima, prin portul şi folclorul inalterat al moţilor. Apusenii atrag totodată prin vestigiile lor istorice : multe şi glorioase file din istoria poporului nostru s-au scris aici, în mijlocul munţilor sau la poalele lor : la Alba Iulia, pe Cîmpia Turzii, la Deva sau la Huedin, unde oştile lui Avram Iancu au înfrînt duşmanii.

Pentru drumeţi important este să ajungă la Cîmpeni, de unde drumurile, ca nişte raze ale unui cerc, conduc spre obiectivele turistice adăpostite de Apuseni.

Alegînd Valea Arieşului drept poartă de intrare, turistul străbate drumul fie cu pitorescul trenuleţ cunoscut sub numele de „Mocăniţa", fie cu autobuzul. Încă de la început, i se oferă posibilitatea vizitării unui impresionant monument al naturii, renumitele Chei ale Turzii, la care se poate ajunge din comuna Mihai Viteazu. Curînd, drumul ce însoţeşte Arieşul se afundă în defileul de la Buru, de unde se poate urca spre Muntele Mare, spre Băişoara şi muntele Fili. Drumul continuă să urce domol, paralel cu calea ferată pe care Mocăniţa merge gîfîind cu viteza locomotivei lui Stephenson de acum un secol. După Ocoliş — de unde se poate vizita renumita peşteră Huda lui Papară — şoseaua se îndreaptă spre Baia de Arieş importantă aşezare minieră, trădată de „munţii" de steril care se oglindesc în apa Arieşului, atestînd lupta minerilor cu stînca pentru a-i smulge grăuntele de aur. La Lupşa se poate vizita muzeul etnografic sătesc, cunoscut şi peste graniţele ţării datorită numeroaselor exponate care vorbesc despre viaţa, obiceiurile şi tradiţiile milenare ale moţilor.

Ajuns în Cîmpeni călătorul poate face excursii în primul rînd pornind spre Abrud. Din şoseaua ce conduce spre acest al doilea centru important al „Ţării de piatră", se vizitează Roşia Montană unde încă de pe vremea romanilor munţii erau prefăcuţi în pulbere de către sclavi pentru a le smulge preţioasa comoară: aurul. De la Abrud, pe şoseaua spre Aiud, se vizitează Detunata, acest splendid monument al naturii, unde în 1848 Avram Iancu obişnuia să ţină adunările cu căpeteniile moţilor. Tot din Abrud în cîteva ore se ajunge la muntele Vulcan, un obiectiv turistic deosebit de frumos. De la poalele acestuia, vizitatorul poate cuprinde cu privirea splendida panoramă ce se deschide spre depresiunea Brad, pe valea Crişului Alb.

Pornind din Cîmpeni spre izvoarele Arieşului, se vizitează satul lui Avram Iancu (din şoseaua principală spre stînga) iar de aici se ajunge la Muntele Găina, renumit pentru sărbătoarea folclorică „Tîrgul de fete", ce are loc în fiecare an în jurul datei de 20 iulie. Continuîndu-se drumul spre izvoarele Arieşului, se ajunge la Albac (satul în care s-a născut Horia), apoi la Gîrda de Jos de unde la capătul a trei ore de mers se vizitează gheţarul de la Scărişoara. După o odihnă binemeritată la cabana cu acelaşi nume, se ajunge în cîteva ore la vestitele cetăţi ale Ponorului — drumeţie printr-un peisaj unic, încîntător, iar de aici se iese fie la Stîna de Vale, fie la Beiuş.

Reconfortantă şi instructivă în acelaşi timp, o drumeţie în Apuseni oferă oricărui turist — mai antrenat sau mai puţin antrenat în excursii — satisfacţii de ordin artistic cărora li se adaugă mîndria de a fi vizitat vestigii despre care vorbesc nenumărate pagini ale istoriei poporului nostru.

SEVER NORAN

Din... rucsacul cu scrisori

N. Pop — Sibiu. Dacă există vulcani activi în România ? Desigur ! Vulcanii noroioşi de la Berca, Pîclele Mari şi Pîclele Mici — în zona petroliferă de la nord de Buzău

— care aruncă continuu, la o înălţime de cîţiva zeci de... centimetri, noroiul ca pe o adevărată lavă vulcanică. Asemenea „vulcani", acţionaţi de gazele din zăcămintele de petrol care antrenează apa freatică, sînt singurii vulcani inofensivi. Ei trădează totodată prezenţa zăcămintelor de petrol. Uneori, craterele lor sînt albe, datorită sării aduse din adîncuri de noroiul expulzat.

Lazăr Valeriu — Făgăraş. Articolul dv. despre Poiana narciselor a sosit cu întîrziere, astfel că aşteptăm o nouă... producţie a acestei pajişti din Poiana Vadului.

C. Bora — Craiova. Ziarul nostru nefiind o publicaţie cu profil turistic, publică rar articole de turism, abordînd în asemenea situaţii subiecte mai largi (un itinerar turistic, descrierea unei regiuni etc.). Prezentarea unui singur obiectiv turistic („Tismana", „Podul de la Ponoare") ar ocupa prea mult spaţiu pentru ceea ce ne propunem noi: dezvoltarea turismului — forma drumeţiei în special — pentru cunoaşterea frumuseţilor patriei.

I. Alexandru — Iaşi. Cîte peştere-gheţar avem în ţară ? Pînă nu de mult,

se cunoştea îndeosebi gheţarul fosil de la Scărişoara, lîngă Gîrda de sus, pe valea Arieşului. În Apuseni mai există însă şi gheţarul de la Vîrtap, în apropiere de cătunul Casa de Piatră. Peştera, situată la circa 1 200 m înălţime, are sala de la intrare — cu 7 m sub nivelul pragului — pavată cu un strat de gheaţă care nu se topeşte niciodată.

N. Itu — Bucureşti „Drumeţia" pe... calea ferată a început în 1758, cînd s-a construit prima cale ferată cu vagonete trase de cai, în Anglia. Pe atunci nu se eliberau însă bilete în... circuit, cu reducere, ca acum.

C. Gherman — A. Iulia. Prima hartă pentru... turişti a fost tipărită în ţara noastră la 1542, la Braşov, de către I. Honterus.

Micro-dicţionar

CABANĂ

Nu poartă numele sonor
De „Lido" sau „Ambasador".
Şi totuşi — spune o mulţime —
E un hotel la... înălţime.

RUCSAC

Sus pe munte, partener,
E un fel de şifonier,
Însă, lucru cam bizar,
N-are uşi. Are fermoar.

IARBĂ VERDE

În excursii, cum se ştie,
Se transformă foarte-uşor :
Întîi e sufragerie,
Iar pe urmă dormitor.

V. D. POPA

OASPEŢII AU CUVÎNTUL:

Turiştii străini despre frumuseţile patriei noastre

Zilele acestea ţara noastră a fost vizitată de un grup de ziarişti şi reprezentanţi ai unor cluburi automobilistice din Austria, Belgia, Danemarca, Franţa, Marea Britanie, Republica Federală a Germaniei, Italia, R.S.F. Iugoslavia şi Olanda care, la invitaţia Automobil-Clubului Român, au întreprins o călătorie de studii în Bucureşti, pe litoralul Mării Negre, în nordul Moldovei, pe Valea Oltului, la Sibiu, Braşov şi pe Valea Prahovei.

Iată cîteva din impresiile acestor oaspeţi :

„În nici o altă ţară din cîte am vizitat nu am întîlnit o atît de caldă ospitalitate. Turiştii francezi, care vor veni în România într-un număr tot mai mare, vor fi îndeosebi impresionaţi de baza materială pe care turismul o are în ţara dv. ca şi de frumuseţea peisajelor şi, mai ales, a tradiţiilor şi obiceiurilor păstrate şi cultivate cu grijă. În ce priveşte turismul automobilistic, am putut constata că România dispune de o bună reţea de şosele modernizate, oferind automobiliştilor cele mai bune condiţii".

GUY BRUNET
delegat al Touring-Clubului Francez

„M-a impresionat folclorul românesc, care se păstrează nealterat, cu toate că ţara dv. cunoaşte o dezvoltare modernă atît de impetuoasă. Sînt fericit că am putut cunoaşte o ţară atît de frumoasă şi interesantă, cu oameni atît de primitori şi prietenoşi".

A. KEMPING
ziarist olandez

„Trebuie să mărturisesc că necunoscînd prea multe despre România, am avut plăcuta surpriză de a „descoperi" o ţară încîntătoare. Oraşele şi satele, monumentele de artă, folclorul, ospitalitatea locuitorilor, tot ce am văzut mă face să cred că România are o extraordinară perspectivă pe plan turistic european".

BERNHARD LINDER
ziarist danez

„România este, neîndoielnic, o ţară ideală pentru turism".

HERMAN REST
de la revista „Gute Fahrt" (R.F.G.)

„E greu să alegi din multele frumuseţi turistice ale României. În mod deosebit m-au impresionat Carpaţii şi văile care îi străpung. Dacă n-ar exista aici decît „Muzeul Satului", din Bucureşti şi încă ar merita să vii cu automobilul în România !"

HOLGER HIENERWADEL
Automobil-Clubul General (R.F.G.)

„Începînd cu peisajul şi şoselele şi terminînd cu oraşele, hotelurile şi restaurantele, totul este minunat ! O menţiune deosebită pentru Carpaţii româneşti şi Valea Prahovei. De neuitat, Bucureştiul".

JAMES WRIGHT
Automobil - Clubul Regal Britanic

Părerea lor despre turism

Un pescar : Turismul e un sport admirabil, dacă după o jumătate de oră de mers îţi dă posibilitatea să stai o zi întreagă pe malul unei bălţi.

Un medic : Turismul este ajutorul sau, dacă vreţi, concurentul meu principal, deoarece îmi... fură bolnavii.

Un şofer : „Turismul"? E un lucru grozav de util. Depinde de kilometrii rulaţi şi de... marcă !

Un alpinist : Turismul? Pentru mine este un fel de drumeţie pe... verticală.

Un maratonist : Este un fel de maraton filmat cu încetinitorul.

Spectacolele săptămînii

În drumeţie : „Frumoasă eşti, patria mea".

La camping : „Coliba unchiului Tom".

Concurs de orientare turistică : „Şi acum, încotro ?".

Pescuit în aer liber : „Momentul adevărului"

Întoarcerea de la pescuit : „Dragă mincinosule".

Excursie în Făgăraş : „Printre vulturi".

Excursie de unul singur : „Relaxează-te, dragă".

Bune de urmat

● La drum, nu uitaţi să luaţi cu dumneavoastră şi tranzistorul. Cîntă frumos păsărelele din natură, totuşi nu au învăţat încă „Silence" sau „Prieten drag".

● Vi se pare prea greu de dus în spate rucsacul ? Trimiteţi-l la cabana dorită, prin colet poştal.

● Nu uitaţi : Ozon e la munte. Dumitriu e la... Rapid.

● Singurul autoturism indicat pentru drumurile de munte este Fiat 600. Dacă nu intră pe poteca îngustă, îl puneţi în rucsac. Aveţi însă grijă cum îl duceţi, ca să nu-l spargeţi parbrizul.

● Înainte de plecarea în drumeţie, verificaţi acasă dacă aţi închis bine toate robinetele de apă. Altfel, de la munte ajungeţi la mare. La mare cheltuială.

● Astăzi nimeni nu mai crede în semne, cu excepţia semnelor indicatoare de pe potecile de munte.

VICTOR TEODOR

Concursurile de orientare turistică cunosc, pe zi ce trece, o tot mai mare popularitate.

În foto : popas pentru orientare, prilej de bucurie cînd constaţi, că nu ai greşit itinerarul impus.

ÎN 4 RÎNDURI

Unuia care vrea să parvină.

Ca turist înveterat
Dînsul o meteahnă are :
Ar „urca" neîncetat
Fără gînd să mai coboare.

S. N.

...DISTRATUL
— Hei, Nae, opreşte-te, că s-a terminat... muntele !

Desen de Al. Clenciu

NOUTĂŢI TURISTICE

● La Sarmizegetusa, în preajma ruinelor aşezării romane Ulpia Traiana, care constituie unul din importantele obiective turistice ale regiunii Hunedoara, s-a construit o cabană unde vizitatorii acestor meleaguri vor putea face cunoştinţă cu preparatele culinare specifice bucătăriei hunedorene.

● Şoseaua Gheorghieni — Bicaz — calea de acces spre Lacul Roşu şi pitoreştile sale împrejurimi (Cheile Bicazului, ş. a.) — va fi curînd accesibilă tuturor tipurilor de autovehicule. Lucrările de asfaltare pe porţiunea Gheorghieni—Lacul Roşu sînt pe sfîrşite.

● La Curtişoara (raionul Gorj) se află una dintre cele mai vechi cule din Oltenia. Specialiştii apreciază că ea a fost construită în preajma anului 1780, întrunind elemente de arhitectură veche românească. Recent, s-au terminat lucrările de renovare a construcţiei, care urmează să găzduiască „Muzeul Gorjului".

● La 4 km de peştera Dîmbovicioara, pe şoseaua Cîmpulung Muscel — Braşov, s-a amenajat recent o cabană cu 25 paturi şi cu teren de parcare. În imediata apropiere a cabanei se va amenaja un teren de camping.

● Pe şoseaua ce leagă „Ţara Oaşului" de cea a Maramureşului, turiştii găsesc un nou punct de popas — hanul popular „Sîmbra oilor". Amplasat pe o culme de munte care deschide poartă largă privirilor asupra vastului amfiteatru natural ce adăposteşte pitoreştile aşezări ale „Ţării Oaşului", hanul — construit din lemn şi piatră cioplită — împreună cu acareturile din vecinătatea sa, prezintă înfăţişarea unei autentice gospodării de oieri. În spaţioasa-i sală de restaurant, ornată cu obiecte de artă populară achiziţionate de la meşterii oşeni, hangiul serveşte oaspeţilor specialităţi ale bucătăriei oşeneşti. Hanul dispune şi de camere pentru cazarea turiştilor pe timpul nopţii. De asemenea, în interiorul său urmează a fi amenajată o expoziţie de artă populară oşenească, iar în vecinătate — o stînă.

● Tot pentru turişti, în pădurea Finteuş, situată de-a lungul şoselei Somcuţa Mare — Baia Mare, se construieşte un complex pitoresc denumit „Stejarul". Acesta va avea clădiri construite în forma unor uriaşe buturugi de copaci, unde vor funcţiona un restaurant şi un bar